

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијски савјет

R J E Š E N J E

po Prijavi koncentracije gospodarskog subjekta Mtel a.d. Banja Luka

Sarajevo
prosinac 2018. godine

Broj: UP- 05-26-1-036-20/18
Sarajevo, 20.12.2018. godine

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na temelju članka 25. stavak (1) točka e), članka 42. stavak (1) tačka d), a u svezi sa čl. 12., 14., 16., 17. i 18. Zakona o konkurenciji («Službeni glasnik BiH», br. 48/05, 76/07 i 80/09), rješavajući po Prijavi koncentracije gospodarskog subjekta Mtel a.d. Banja Luka, Vuka Karadžića 2, 78 000 Banja Luka, zastupanog putem odvjetnice Minele Šehović, Maršala Tita 50, 71 000 Sarajevo, zaprimljenoj dana 16.10.2018. godine pod brojem: UP- 05-26-1-036-1/18, na 42. (četrdesetdrugoj) sjednici održanoj dana 20.12.2018. godine, je donijelo

R J E Š E N J E

1. Ocjenjuje se dopuštenom koncentracija na tržištu pružanja usluga fiksne telefonije, mobilne telefonije, usluga Interneta i usluga radio i TV programa u Bosni i Hercegovini, koja će nastati stjecanjem kontrole gospodarskog subjekta Mtel a.d. Banja Luka nad gospodarskim subjektom Blicnet d.o.o. Banja Luka i to kupovinom 100% udjela u gospodarskom subjektu Blicnet d.o.o. Banja Luka.
2. Ovo Rješenje o koncentraciji se upisuje u Registar koncentracija.
3. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u «Službenom glasniku BiH», službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Konkurencijsko vijeće je zaprimilo, pod brojem: UP- 05-26-1-036-1/18 dana 16.10.2018. godine, Prijavu koncentracije (u daljnjem tekstu: Prijava) gospodarskog subjekta Mtel a.d. Banja Luka, Vuka Karadžića 2, 78 000 Banja Luka (u daljnjem tekstu: Mtel ili Podnositelj prijave), zastupanog putem odvjetnice Minele Šehović, Maršala Tita 50, 71 000 Sarajevo, kojom isti namjerava steći pojedinačnu kontrolu nad gospodarskim subjektom Blicnet d.o.o. Banja Luka, ul. Majke Jugovića 25, 78 000 Banja Luka (u daljnjem tekstu: Blicnet ili ciljano društvo).

Podnositelj prijave je Prijavu samoinicijativno dopunio dana 19.10.2018. godine podneskom zaprimljenim pod brojem: UP- 05-26-1-036-2/18.

Uvidom u podnesenu Prijavu Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da ista nije potpuna i kompletna, u smislu člana 30. Zakona o konkurenciji («Službeni glasnik BiH», br. 48/05, 76/07 i 80/09) (u daljnjem tekstu: Zakon) i čl. 9. i 11. Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracije gospodarskih subjekata, te je sukladno članku 31. Zakona zatražilo dopunu iste dana 01.11.2018. godine aktom broj: UP- 05-26-1-036-3/18.

Podnositelj prijave je dana 09.11.2018. godine podneskom zaprimljenim pod brojem: UP- 05-26-1-036-4/18 dostavio traženu dopunu.

Konkurencijsko vijeće je, sukladno članku 16. stavak (4) Zakona dana 04.12.2018. godine izdalo Obavijest o dostavljenoj Prijavi broj: UP – 05-26-1-036-5/18 u kojem su objavljeni podatci o namjeravanoj koncentraciji i to u dnevnim novinama Nezavisne novine i web stranici Konkurencijskog vijeća (objavljeno dana 06.12.2018. godine), te tom prilikom pozvalo sve zainteresirane strane na dostavljanje pisanih komentara o provođenju iste.

Na izdanu Obavijest Konkurencijsko vijeće je dana 13.12.2018. godine zaprimilo četiri očitovanja i to gospodarskog subjekta Telemach d.o.o. Sarajevo, Džemala Bijedića 216, 71210 Ilidža pod brojem: UP – 05-26-1-036-10/18, gospodarskog subjekta Elta Kabel d.o.o. Doboj, Dobojske brigade bb, 74 000 Doboj pod brojem: UP – 05-26-1-036-11/18, gospodarskog subjekta Navigo Softver i komunikacije d.o.o. Banja Luka, Stjepe Stjepanovića 185A, 78 000 Banja Luka pod brojem: UP – 05-26-1-036-12/18 i gospodarskog subjekta TXtv d.o.o. Tuzla, Fočanska 1N, 75 000 Tuzla pod brojem: UP – 05-26-1-036-13/18 (koji je putem e-maila poslan Konkurencijskom vijeću 13.12.2018. godine ali je zaveden od strane Konkurencijskog vijeća dana 14.12.2018. godine). Dana 17.12.2018. godine pod brojem: UP – 05-26-1-036-15/18 zaprimljeno je i očitovanje gospodarskog subjekta Telinea d.o.o. Bihać (prijemni pečat pošte je od 13.12.2018. godine)

Nakon kompletiranja Prijave Konkurencijsko vijeće je izdalo Potvrdu o kompletnoj i urednoj Prijavi, u smislu članka 30. stavak (3) Zakona, dana 04.12.2018. godine aktom broj: UP – 05-26-1-036-7/18.

Konkurencijsko vijeće iz analizom Prijave je utvrdilo slijedeće činjenice:

Prijava je podnesena, u smislu članka 16. stavak (1) Zakona o konkurenciji obzirom da je pravni temelj predmetne koncentracije Ugovor o kupoprodaji udjela.

Podnositelj prijave predmetnu koncentraciju namjerava prijaviti i nadležnim organima za zaštitu konkurencije u Republici Crnoj Gori i Republici Srbiji. U međuvremenu je, dana 13.12.2018. godine podneskom koji je zaprimljen pod brojem: UP- 05-26-1-036-9/18, Podnositelj prijave dostavio akt kojim je nadležno tijelo za konkurenciju Republike Srbije odobrilo predmetnu koncentraciju.

Sudionici koncentracije

Sudionici predmetne koncentracije su gospodarski subjekti Mtel a.d. Banja Luka, Vuka Karadžića 2, 78 000 Banja Luka i Blicnet d.o.o. Banja Luka, ul Majke Jugovića 25, 78 000 Banja Luka.

1.1. Gospodarski subjekt Mtel a.d. Banja Luka

Gospodarski subjekt Telekomunikacije Republike Srpske, a.d. Banja Luka, Ulica Vuka Karadžića broj 2, Banja Luka (skraćena oznaka firme Telekom Srpske a.d. Banja Luka i Mtel a.d. Banja Luka) registriran je u Okružnom privrednom sudu u Banja Luci pod matičnim brojem upisa 1-9317-00.

Gospodarski subjekt Mtel je dio grupacije čije je matično društvo gospodarski subjekt Telekom Srbija a.d. Beograd, Takovska broj 2, Beograd, Republika Srbija sa udjelom od 65,01%, PREF a.d. Banja Luka sa 8,9%, Fond za restituciju RS a.d. Banja Luka 5,03%, DUIF Kristal Invest a.d. – OMIF Future Fund sa 3,3%, te ostali sa 17,76%.

Gospodarski subjekt Mtel je jedan od tri nacionalna operatera na tržištu telekomunikacija u Bosni i Hercegovini koji nudi usluge iz oblasti mobilne telefonije, fiksne telefonije, digitalne televizije, Interneta i prenosa podataka. Ima blizu dva milijuna korisnika i rasprostranjenu maloprodajnu mrežu.

Pored Mtela, Telekom Grupa na području Bosne i Hercegovine ima i zavisno društvo Logosoft d.o.o. Sarajevo. Logosoft je osnovan 1995. godine, a godinu dana kasnije je započeo sa radom kao IT sistem integrator. Dvije godine nakon postaje Internet service provider fokusiran isključivo na pružanje usluga poslovnim korisnicima. Danas Logosoft pruža usluge fiksne i mobilne telefonije, pristupa Interneta i televizije, ali je i dalje akivan u svojoj inicijalnoj oblasti systemske integracije, edukacije i konzaltinga iz oblasti informacionih tehnologija. Prisutan je na području Sarajeva, Tuzle i Zenice.

Kako se navodi u Prijavi, iako je Konkurencijsko vijeće Rješenjem broj: UP – 05-26-1-005-14/18 od 02.10.2018. godine odobrilo koncentraciju gospodarskog subjekta Mtel nad gospodarskim subjektom Telrad Net d.o.o Bijeljina, do dana podnošenja predmetne Prijave ova transakcija još uvijek nije implementirana/završena.

1.2. Gospodarski subjekt Blicnet d.o.o. Banja Luka

Gospodarski subjekt Blicnet d.o.o. Banja Luka, ul Majke Jugovića 25, 78 000 Banja Luka, registriran na Okružnom privrednom sudu u Banja Luci pod brojem 1-3645-00, osnovan je od strane gospodarskog subjekta Telekom Slovenije d.d. Ljubljana.

Blicnet je licencirani operater mobilne i fiksne telefonije, internet servis provajder, mrežni operater, pružatelj kablenskog TV servisa i sistemski integrator. Pruža širok spektar usluga kako za privatne tako i za poslovne korisnike. Svojim privatnim korisnicima pruža i usluge bežičnog interneta u više gradova širom BiH dok usluge za poslovne korisnike, između ostalog, uključuju VPN mobilnu telefoniju, web hosting, održavanje servera, zakup digitalnog voda i distribuciju signala.

Blicnet nema zavisnih društava.

Prema podacima sa www.blic.net mreža prodajnih objekata obuhvata nekoliko gradova u Bosni i Hercegovini, sa ciljem proširenja na ostala područja sa ponudom kompletnih komunikacijskih usluga, integratorske usluge po principu „ključ u ruke“ za implementaciju kompletnih informacijskih sistema, itd.

Prodajna mjesta gospodarskog subjekta Blicnet se nalaze u Banja Luci, Prijedoru, Gradiški, Kotor Varoši, Višegradu, Palama, Foči, Cazinu i Modriči, a kontakt centri u Sarajevu, Prnjavoru, Doboju, Čelincu, Rogatici, Sanskom Mostu te Gorazdu.

2. Pravni okvir ocjene koncentracije

Konkurencijsko vijeće u provođenju postupka ocjene dopuštenosti koncentracije primjenilo je odredbe Zakona, Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta («Službeni glasnik BiH», broj 18/06 i 34/10), Odluke o definiranju kategorija vladajućeg položaja („Službeni glasnik BiH“, broj 34/10) te Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterija za ocjenu koncentracija gospodarskih subjekata („Službeni glasnik BiH“, broj 34/10).

Konkurencijsko vijeće, na temelju članka 43. stavak (7) Zakona, može koristiti sudsku praksu Europskog suda i odluke Europske komisije, kao i kriterije i standarde iz Uredbe Vijeća EK broj 139/2004 o kontroli koncentracije između gospodarskih subjekata, Obavijest Europske Komisije o konceptu koncentracija gospodarskih subjekata te Smjerenice za ocjenu horizontalnih /vertikalnih koncentracija.

3. Pravni temelj i oblik koncentracije

Koncentracija se odnosi na stjecanje pojedinačne kontrole Telekom Grupe nad gospodarskim subjektom Blicnet i to kupovinom 100% udjela u gospodarskom subjektu Blicnet od trenutnog člana društva gospodarskog subjekta Telekom Slovenija, od strane gospodarskog subjekta Mtel.

U tom smislu strane su dana (..)**¹godine popisale Ugovor o kupoprodaji udjela (Kupoprodajni ugovor) te je plan da se transakcija zatvori nakon pribavljanja svih neophodnih regulatornih odobrenja, uključujući i odobrenje Konkurencijskog vijeća.

Pravni oblik koncentracije predstavlja stjecanje kontrole gospodarskog subjekta Mtel nad gospodarskim subjektom Blicnet, u smislu članka 12. stavak (1) točka b) Zakona.

4. Obveza prijave koncentracije

Obveza prijave koncentracije nastaje, u smislu odredbe članka 14. stavak (1) Zakona i članka 2 pod b) Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterija za ocjenu koncentracija gospodarskih subjekata, kada ukupni godišnji prihodi svakog od najmanje dva gospodarska subjekta sudionika koncentracije ostvareni prodajom roba i /ili usluga na tržištu Bosne i Hercegovine iznose najmanje 8 milijuna KM po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji, ili ako je njihov zajednički udjel na mjerodavnom tržištu veći od 40,0%.

Ukupni godišnji prihodi gospodarskih subjekata Mtel i Blicnet, na dan 31. prosinca 2017. godine:

Tablica 1.

	Mtel	Blicnet*
Ukupan godišnji prihod	(..)**	(..)**

Izvod: podatci iz godišnjih finansijskih izvješća

*ukupan prihod ostvaren u BiH prema podatku iz Prijave iznosi (..)** (u mil KM)

Prema podacima iz Tablice 1. sudionici koncentracije su ispunili uvjet iz članka 14. stavak (1) točka b) Zakona i to uvjet koji se tiče ukupnog prihoda na tržištu Bosne i Hercegovine, obzirom da su gospodarski subjekti sa sjedištem i prebivalištem u Bosni i Hercegovini, te su isti bili u obvezi podnijeti Prijavu koncentracije Konkurencijskom vijeću.

5. Mjerodavno tržište

Mjerodavno tržište koncentracije, u smislu članka 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda/usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti na određenom zemljopisnom tržištu.

Prema odredbi članka 4. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno tržište u proizvodnom smislu obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uvjetima, imajući u vidu posebice njihove bitne značajke, kvalitetu, uobičajenu namjenu, način uporabe, uvjete prodaje i cijene.

Nadalje, prema članku 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu obuhvata cjelokupan ili dio teritorija Bosne i Hercegovine na kojem gospodarski subjekt djeluje u prodaji i/ili kupovini mjerodavnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uvjetima i koji to tržište bitno razlikuje od uvjeta tržišne konkurencije na susjednim zemljopisnim tržištima.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da, obzirom na prirodu poslovne djelatnosti koju obavljaju sudionici koncentracije, postoje četiri mjerodavna tržišta i to tržište fiksne telefonije, mobilne telefonije, tržište pružanja usluga Interneta i usluga radio i TV programa.

Konkurencijsko vijeće je kao mjerodavno zemljopisno tržište predmetne koncentracije odredilo tržište Bosne i Hercegovine.

¹ podaci predstavljaju poslovnu tajnu u smislu člana 38. Zakona o konkurenciji

Konkurencijsko vijeće je tijekom postupka ocjene koncentracije utvrdilo da se pod mjerodavnim tržištem predmetne koncentracije smatraju tržište fiksne telefonije, mobilne telefonije, tržište pružanja usluga Interneta i usluga radio i TV programa, na području Bosne i Hercegovine.

5.1. Analiza mjerodavnog tržišta

Podnositelj prijave je dostavio pregled tržišnih udjela sudionika koncentracije i glavnih konkurenata na mjerodavnim tržištima i to:

Pregled tržišnih udjela sudionika koncentracije i glavnih konkurenata na tržištu fiksne telefonije prema broju pretplatnika u BiH sukladno sa posljednjim dostupnim podacima objavljenim od strane RAK-a (četvrti kvartal 2017. godine) dan je u Tablici 2.

Tablica 2.

Fiksna telefonija		
	Operator	Tržišni udjel %
1.	BH Telecom	(..)**
2.	Mtel	(..)**
3.	HT Mostar	(..)**
4.	Blicnet	(..)**
5.	Telrad Net	(..)**
	Ostali	(..)**
2+4+5	Mtel + Blicnet+Telrad Net	(..)**
	Ukupno	100

Podatci iz Prijave / Kvartalni uporedni podaci tržišta elektronskih komunikacija 01.10.2017.-31.12.2017. (izvještaj Regulatorne agencije za komunikacije BiH)

Prema podacima iz Tablice 2. tržišni udjel gospodarskog subjekta Mtel na dijelu mjerodavnog tržišta koji se odnosi na pružanje usluga fiksne telefonije u 2017. godini iznosio je (..)**% na području Bosne i Hercegovine dok je istovremeno udjel gospodarskog subjekta Blicnet iznosio (..)**%, a gospodarskog subjekta Telrad Net (..)**%. Njihov zajednički tržišni udjel, slijedom navedenog, iznosio je (..)**%.

Pregled tržišnih udjela sudionika koncentracije i glavnih konkurenata na tržištu mobilne telefonije u BiH sukladno posljednjim dostupnim podacima objavljenim od strane RAK-a (četvrti kvartal 2017. godine) dan je u Tablici 3.

Tablica 3.

Mobilna telefonija		
	Operator	Tržišni udjel %
1.	BH Telecom	(..)**
2.	Mtel	(..)**
3.	HT Mostar	(..)**
4.	Blicnet	(..)**
5.	Logosoft	(..)**
6.	Elta Kabel	(..)**
7.	Telrad Net	(..)**
2+4+5+7	Mtel + Blicnet+Logosoft+Telrad Net	(..)**
	Ukupno	100

Podatci iz Prijave / Kvartalni uporedni podaci tržišta elektronskih komunikacija 01.10.2017.-31.12.2017. (izvješće Regulatorne agencije za komunikacije BiH)

Tržišni udjel gospodarskog subjekta Mtel na području Bosne i Hercegovine, prema podacima iz Tablice 3., na tržištu pružanja usluge mobilne telefonije u 2017. godini iznosio je (..)**%. Ako se tome pridoda tržišni udjel gospodarskog subjekta Blicnet koji je iznosio (..)**% kao i tržišni udjeli gospodarskog subjekta Logosoft i gospodarskog subjekta Telrad Net koji su iznosili po (..)**% proizilazi da je zajednički tržišni udjel sudionika koncentracije u 2017. godini na tržištu pružanja usluge mobilne telefonije iznosio (..)**%.

Pregled tržišnih udjela sudionika koncentracije i glavnih konkurenata na tržištu Interneta prema broju priključaka širokopolasnog pristupa Internetu u fiksnim mrežama za 2017. godinu dan je u Tablici 4.

Tablica 4.

Internet		
	Operator	Tržišni udjel %
1.	BH Telecom	(..)**
2.	Telekom grupa*	(..)**
3.	Telemach	(..)**
4.	HT Mostar	(..)**
5.	Elta Kabel	(..)**
6.	Blicnet	(..)**
7.	Kablovska televizija HS	(..)**
8.	Dasto Semtel	(..)**
9.	HKB	(..)**
10.	TX TV	(..)**
11.	Telrad Net	(..)**
12.	M&H Company	(..)**
	Ostali	(..)**
2+6+11	Telekom grupa + Blicnet+Telrad Net	(..)**
	Ukupno	100

Podatci iz Prijave
(..)**

Podnositelj prijave ističe da navedeni podatci nisu objavljeni od strane RAK-a te stoga nisu zvanično dostupni već je procjena izvršena na bazi dostupnih podataka objavljenih od strane RAK-a i uz dodatne analize Mtel-a.

Na tržištu Bosne i Hercegovine u oblasti pružanja usluga Interneta u 2017. godini gospodarski subjekt Mtel je zajedno sa gospodarskim subjektom Logosoft imao je udio od (..)**%, prema podacima iz Tablice 4., dok je udjel gospodarskog subjekta Blicnet iznosio (..)**%, a gospodarskog subjekta Telrad Net (..)**%. Slijedom navedenog, zajednički tržišni udjel sudionika koncentracije na tržištu pružanja usluga Interneta u 2017. godini iznosio je (..)**%.

Pregled tržišnih udjela sudionika koncentracije i glavnih konkurenata na tržištu distribucije radio i TV programa za 2017. godinu prema broju korisnika, sukladno podacima objavljenim od strane RAK-a dan je u Tablici 5.:

Tablica 5.

Distribucija radio i TV programa		
	Operator	Tržišni udjel %
1.	Telemach**	(..)**
2.	BH Telecom	(..)**
3.	Telekom grupa*	(..)**
4.	Elta Kabel	(..)**
5.	Blicnet	(..)**
6.	HT Mostar	(..)**

7.	HKB NET	(..)**
8.	TX TV	(..)**
9.	Telrad Net	(..)**
10.	BHB kabl	(..)**
11.	M&H Company	(..)**
12.	KTV HS	(..)**
	Ostali	(..)**
3+5+9	Telekom grupa + Blicnet+Telrad Net	(..)**
	Ukupno	100

Podatci iz Prijave/dopune Prijave

*obuhvata tržišni udjel Mtel-a i Logosofta

**uključuje i udjel DTH operatora operatora Total TV koje je povezano društvo Telemacha koji je dio United Grupe

(..)**

Prema podacima iz Tablice 5. proizilazi da je zajednički tržišni udjel sudionika koncentracije u 2017. godini na tržištu pružanja usluga distribucije radio i TV programa iznosio (..)**%, od čega je udjel gospodarskog subjekta Mtel iznosio (..)**% (zajedno sa gospodarskim subjektom Logosoft), a preostalih (..)**% gospodarski subjekt Blicnet i (..)**% gospodarski subjekt Telrad Net.

Bitno je istaći da je Konkurencijsko vijeće prilikom izračunavanja tržišnih udjela sudionika koncentracije na pojedinačnim relevantnim tržištima uključivalo i udjel gospodarskog subjekta Telrad Net, te ga predstavljalo zbirno u udjelu sudionika koncentracije na mjerodavnom zemljopisnom tržištu, iako je gospodarski subjekt Mtel naveo da još uvijek nije implementirana koncentracija kojom je isti stekao kontrolu nad gospodarskim subjektom Telrad Net.

6. Ocjena koncentracije

Konkurencijsko vijeće je slijedom dostavljenih podataka iz Prijave koncentracije utvrdilo da se poslovne aktivnosti Podnositelja prijave te ciljanog društva na tržištu Bosne i Hercegovine preklapaju na tržištima fiksne telefonije, mobilne telefonije, pružanja usluga pristupa Internetu, te distribucije radio i TV programa.

Gospodarski subjekt Blicnet kao alternativni operator na sva četiri mjerodavna tržišta, prema podacima iz Prijave, ima sljedeće tržišne udjele i to: na tržištu fiksne telefonije (..)**%, na tržištu mobilne telefonije (..)**%, pružanja usluga Interneta (..)**% te tržišta distribucije radio i TV programa (..)**%. Analizom dostavljenih podataka proizilazi da povećanje tržišnog udjela gospodarskog subjekta Mtel predmetnom koncentracijom neće dovesti do spriječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišne konkurencije na tržištu pružanja maloprodajnih usluga fiksne telefonije, mobilne telefonije, tržište pružanja usluga Interneta te tržište pružanja usluga radio i TV programa u Bosni i Hercegovini.

Konkurencijsko vijeće je cijeno i činjenicu da je Blicnet alternativni operator koji se na tržištu izdvaja pružanjem novih telekomunikacionih servisa, visokim nivoom kvaliteta usluge i profesionalnim odnosom prema svojim korisnicima. Sticanjem Blicneta od strane gospodarskog subjekta Mtel predstavlja mogućnost modernizacije i unapredjenja poslovanja, uvođenjem inovacija i smanjenjem troškova, a u korist i korisnika gospodarskog subjekta Mtel i korisnika gospodarskog subjekta Blicnet.

Sa druge strane predmeta koncentracija će Blicnetu omogućiti da dugoročno ostane kvalitetan operator na tržištu Bosne i Hercegovine koji nudi kompletan asortiman telekomunikacijskih usluga, pri tome obezbjeđujući visoku kvalitetu za svoje korisnike i isplativost komunikacijskih rješenja.

Konkurencijsko vijeće je slijedom navedenog ocijenilo predmetnu koncentracije dopuštenom, u smislu članka 18. stavak (2) Zakona, te odlučilo kao u izreci ovog Rješenja.

7. Očitovanja trećih strana na Obavijest o prijavi koncentracije

Konkurencijsko vijeće je zaprimilo podnesak gospodarskog subjekta Telemach pod brojem: UP – 05-26-1-036-10/18 od 13.12.2018. godine kojim je isti dostavio slijedeće i to:

- komentar po javnom pozivu Konkurencijskog vijeća BiH – argumenti za zabrinutost u pogledu narušavanja tržišne konkurencije – stvaranja monopolskog položaja i isključivanja konkurencije sa tržišta vezano za namjeravano stjecanje pojedinačne kontrole nad gospodarskim subjektom Blicnet d.o.o. Banja Luka od strane gospodarskog subjekta Mtel a.d. Banja Luka, sukladno članku 16. stavak (4) Zakona o konkurenciji,
- zahtjev za dodjelu statusa stranke u postupku, sukladno članku 41. Zakona o upravnom postupku BiH,
- zahtjev za uvid u spis i kopiranje spisa, sukladno članku 37. Zakonom o konkurenciji te
- zahtjev za izuzećem postupajućeg odgovornog člana Konkurencijskog vijeća BiH, na temelju članaka 35-37 Zakona o upravnom postupku BiH.

Konkurencijsko vijeće je razmotrilo navode iz predmetnog podneska te na 42. (četrdesetdrugoj) sjednici Konkurencijskog vijeća koja je održana dana 20.12.2018. godine donijelo Zaključak broj: UP – 05-26-1-036-17/18 i Zaključak broj: UP – 05-26-1-036-18/18. Navode iz predmetnog podneska nije cijenilo niti uzelo u obzir prilikom ocjene predmetne koncentracije iz razloga što su isti netočni i zasnivaju se na kontradiktornostima te nepravilnoj definiciji mjerodavnog tržišta predmetne koncentracije.

Naime, svoj stav pri određivanju mjerodavnog zemljopisnog tržišta predmetne koncentracije na nacionalnom nivou, Konkurencijsko vijeće je baziralo na bazi više parametara i to isključivo, kao prvo, na činjenici da je Regulatorna agencija za komunikacije (u daljnjem tekstu: RAK) kao sektorski regulator u svojim analizama telekomunikacijskih usluga u 2017. godini (koja je mjerodavna za predmetni postupak) odredila da gospodarski subjekt Blicnet djeluje na teritoriju Bosne i Hercegovine, samim tim je Konkurencijsko vijeće u predmetnom postupku kao mjerodavno tržište odredilo tržište Bosne i Hercegovine. Nadalje, RAK svoje studije prikazuje na nacionalnom nivou, svi podatci koje prikuplja i obrađuje kao što su broj korisnika, broj sudionika na tržištu, tržišni udjeli, itd. objavljeni su i uporedno prikazani su za cijel teritorij BiH, što je i Konkurencijsko vijeće uzelo u obzir prilikom određivanja relevantnog tržišta predmetne koncentracije.

Također Konkurencijsko vijeće je prilikom određivanja mjerodavnog zemljopisnog tržišta predmetne koncentracije cijenilo i praksu Europske komisije, shodno članku 43. stavak (7) Zakona, i to činjenicu da je regulacija telekomunikacijskih tržišta nacionalna (fiksna telefonija), kada je riječ o mjerodavnom tržištu mobilne telefonije korisnici imaju mogućnost pristupa samo licenciranim mrežnim operatorima, a licenciranje se obavlja na nacionalnom nivou, pa samim tim je i Konkurencijsko vijeće u predmetnom postupku odredilo da je mjerodavno tržište Bosna i Hercegovina. Što se tiče tržišta pružanja širokopolasnog interneta krajnim korisnicima isto je određeno kao Bosna i Hercegovina imajući u vidu regulatorne barijere, dok je tržište distribucije radio i televizijskog programa Konkurencijsko vijeće odredilo kao Bosnu i Hercegovinu imajući u vidu različite parametre, kao što su lingvistička homogenost tržišta uslijed razlika u regulatornim režimima, kulturoloških faktora i drugih razlika u uvjetima koji preovladavaju u pojedinačnim državama.

Nadalje, prilikom određivanja mjerodavnog zemljopisnog tržišta Konkurencijsko vijeće je uzelo u obzir i činjenicu da gospodarski subjekt Blicnet posjeduje mjerodavne dozvole za obavljanje djelatnosti izdane od strane Regulatorne agencije za komunikacije BiH na temelju kojih može da obavlja djelatnosti na cjelokupnom teritoriju Bosne i Hercegovine.

Iako gospodarski subjekt Telemach ističe da predmetna koncentracija prevashodno utiče na trenutne i potencijalne korisnike gospodarskog subjekta Blicnet koji djeluje na području određenih općina u

Republici Srpskoj, te da Blicnet nema mrežnu infrastrukturu, bitno je naglasiti da Konkurencijsko vijeće pri određivanju mjerodavnog tržišta, kako je gore i navedeno, nije samo postojanje mrežne infrastrukture, uzimalo kao odlučujući faktor pri određivanju mjerodavnog tržišta. Pored toga, i sam gospodarski subjekt Telemach u podnesku navodi da gospodarski subjekt Blicnet djeluje u Republici Srpskoj, pa da je gospodarski subjekt Blicnet „stekao kontrolu nad dijelom infrastrukture i u Federaciji Bosne i Hercegovine (Unsko-sanski kanton)“ dok na strani 11. istog podneska navodi da će predmetna transakcija imati implikacije i značajne učinke na distribuciju AV medijskih sadržaja u Bosni i Hercegovini, što ukazuje još jednom da gospodarski subjekt Telemach u navedenom podnesku navodi kontradiktorne činjenice.

Nadalje, podatci o tržišnim udjelima koje je dostavio gospodarski subjekt Telemach u svom podnesku, prema kojima je dana okvirna procjena tržišnih udjela konkurenata u kojima djeluje gospodarski subjekt Blicnet se zasnivaju, kako se navodi u podnesku, na saznanjima Telemacha i saznanjima njihovih suradnika na terenu o broju korisnika sudionika koncentracije. S obzirom da se isti odnose na potpuno nepravilno određeno mjerodavno tržište i isti nisu zvanični podatci relevantnih institucija u Bosni i Hercegovini, Konkurencijsko vijeće iste nije moglo da cijeni, niti da uzme u obzir prilikom ocjene dopuštenosti predmetne koncentracije.

Prilikom određivanja mjerodavnog tržišta predmetne koncentracija Konkurencijsko vijeće je cijeno i uzelo u obzir da, sukladno Pravilu 62/2012 o prenosivosti telefonskih brojeva RAK-a, koji se primjenjuje na usluge fiksne i mobilne telefonije, svaki korisnik na vlastiti zahtjev može promijeniti operatera, a zadržati svoj broj. Uz to, svaki korisnik interneta ujedno ima i pristup VoIP telefoniji koja čini jedinstveno mjerodavno tržište proizvoda sa fiksnom telefonijom. Budući da svi operateri u BiH nude VoIP uslugu korisnik može jednostavno odabrati drugog operatera.

Iako se u navedenom podnesku, gospodarski subjekt Telemach, tabelarnim prikazom osvrće na „razvijenu prethodnu praksu analize mjerodavnih tržišta u telekomunikacijskom tržištu“ Konkurencijskog vijeća isto nije primjenjivo niti uporedivno, jer Konkurencijsko vijeće za svaki predmetni postupak pojedinačno određuje mjerodavno tržište, svaki predmet za sebe ima različite gospodarske subjekte, drugačiji pravni osnov i različite okolnosti koje utiču na konkretno određivanje tržišta, kako u proizvodnom/uslužnom, tako i u zemljopisnom smislu .

Također Konkurencijsko vijeće ističe da je gospodarski subjekt Telemach u navedenom podnesku dostavio netočne podatke kako bi suzio polje djelovanja gospodarskog subjekta Blicnet na čitavom teritoriju Bosne i Hercegovine. Naime, gospodarski subjekt Telemach u svom dopisu navodi u rješenjima o dopuštenosti koncentracija gospodarskog subjekta Aneks, da je gospodarski subjekt Aneks ranije Blicnet, što nije tačno. Prema arhivi Konkurencijskog vijeća gospodarski subjekt Aneks d.o.o. Banja Luka, Majke Jugovića 25, Banja Luka promijenio je poslovno ime u Blicnet d.o.o Banja Luka rješenjem Okružnog privrednog suda Banja Luka broj: 057-O-Reg-13-001493 od 30.07.2013.godine.

Također, Konkurencijsko vijeće je razmatralo i navode iz ostalih zaprimljenih očitovanja na izdanu Obavijest i to:

- U očitovanju gospodarskog subjekta Navigo Softver i komunikacije d.o.o. Banja Luka pod brojem: UP – 05-26-1-036-12/18 od 13.12.2018. godine navodi se da je isti licencirani mrežni operater koji nudi usluge fiksnog bežičnog interneta na čitavom području Banja Luke, uključujući i rubni dio Banja Luke, gdje privredni subjekt Blicnet ima svoju telekomunikacionu mrežu.
- U očitovanju gospodarskog subjekta Elta Kabel d.o.o. Doboj pod brojem: UP – 05-26-1-036-11/18 pod brojem: UP – 05-26-1-036-11/18 od 13.12.2018. godine navodi se da isti nudi usluge kablanske televizije, telefonije i interneta na čitavom području Banja Luke i Prijedora gdje gospodarski subjekt Blicnet ima svoju telekomunikacionu mrežu te da u narednih par mjeseci planiraju početi nuditi usluge i na području Modriče.

- U očitovanju gospodarskog subjekta TXtv d.o.o. Tuzla pod brojem: UP – 05-26-1-036-13/18 od 13.12.2018. godine (zaprimljen dana 14.12.2018. godine) navodi se da će predmetna koncentracija donijeti isključivo koristi kako sa aspekta konkrecije tako i za krajnje korisnike, u smislu da će korisnici gospodarskog subjekta Blicnet dobiti veći izbor kanala koje sada ne mogu dobiti, jer gospodarski subjekt Telemah odedene kanale drži ekskluzivno, odnosno gospodarski subjekt može pristupiti samo po daleko većim cijenama od onih koje plaća Telemach. Također, odobravanjem namjeravane koncentracije stvara se mogućnost da Mtel ojačan Blicnetom smanji nabavne cijene za trenutne kanale, kao i da poveća izbor kanala, što u ovom slučaju ide u prilog korisnicima. Isto tako u navedenom podnesku se navodi da je planirana koncentracija poželjna i korisna, jer vodi uređenju tržišta i smanjenju monopola gospodarskog subjekta Telemach, koja na tržištu Bosne i Hercegovine ima takvu poziciju da se može ponašati neovisno od svih drugih konkureneta u Bosni i Hercegovini.
- U očitovanju gospodarskog subjekta Telinea d.o.o. Bihać pod brojem: UP – 05-26-1-036-15/18 od 13.12.2018. godine (zaprimljen dana 17.12.2018. godine) navodi se da isti nudi usluge kablске televizije na području Bihaća, Cazina, Velike Kladuše i Sanskog Mosta na kojem kao operater radi i Blicnet.

8. Administrativna pristojba

Podnositelj prijave na ovo Rješenje, sukladno članku 2. stavak (1) tarifni broj 107. točka d) pod 1) Odluke o visini administrativnih pristojbi u svezi s procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem («Službeni glasnik BiH», broj 30/06, 18/11 i 75/18), je dužnan platiti administrativnu pristojbu u ukupnom iznosu od 5.000,00 KM u korist Proračuna institucija Bosne i Hercegovine.

9. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dozvoljen priziv.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka, odnosno objavljivanja ovog Rješenja.

Predsjednica

Adisa Begić